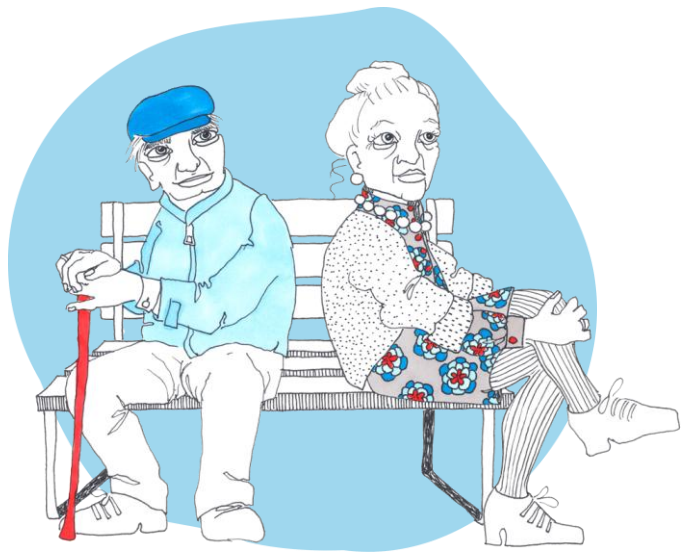

Byrån mot diskriminering i Östergötland

Verksamhetsberättelse 2020

**BYRÅN MOT
DISKRIMINERING**
I ÖSTERGÖTLAND

Innehåll

1. Inledning	3
2. Organisation.....	3
2.1 Styrelsen	3
2.2 Personal.....	4
2.2.1Kompetensutveckling	4
2.2.2 Arbetsmiljö.....	7
3. Verksamhet	8
3.1 Individärenden	8
3.2 Informations- och utbildningsinsatser	9
ESF-projektet EVIKOMP/EVIKOMP 2.0	10
Rasism då och nu	10
Norrköping Pridefestivalen.....	10
Linköping Pridefestivalen.....	10
Mjölby Pridefestivalen	11
Internationella kvinnodagen, Linköping	11
Internationella kvinnodagen, Norrköping	11
Internationella dagen för avskaffande av rasdiskriminering	11
Dagen mot diskriminering i Norrköping och Linköping	11
Skräddarsydd utbildning för Korta etableringen.....	12
3.3 Projekt.....	12
Koll på jobbet.....	12
TIA Rättigheter och möjligheter 2020.....	13
Kommande projekt, Koll på lagen.....	13
4. Samarbeten och arrangemang	14
4.1 Samarbeten lokalt	14
CSR EastSweden workshop	14
Temadialoger: Linköpings kommun.....	14
Kampanjen ”Ta snacket”, Linköpings kommun.....	14
Linköpings juristerna.....	14
4.2 Samarbeten regionalt	14
RF-SISU Östergötland samarbete med DMD	15
MR-nätverket Östergötland	15
Erfarenhetsutbyte tidiga insatser för asylsökande(TIA)	15
Nätverket för Förintelsens minnesdag.....	15
4.3 Samarbeten nationellt	15
Skolverket.....	15
Sveriges antidiskrimineringsbyråer.....	16
5. Marknadsföring och utåtriktade evenemang	16
5.1 Byrån i media.....	16

5.2 Linköpings universitet	17
Polarmässan Statsvetenskapsprogrammet	17
Arbetsmarknadsdagen på Affärsjuridiska programmet	17
Workshop på IMER.....	17
Workshopdagar på Socionomprogrammet	17
6. Medlemmar.....	17
6.1 Volontärverksamhet	17
Bilaga 1. Statistik ärenden 2020.....	19
Bilaga 2. Informations- och utbildningsinsatser 2020.....	20
Bilaga 3. Utåtriktade evenemang 2020	22

1. Inledning

Byrån mot diskriminering i Östergötland (Byrån) har funnits i Norrköping sedan år 1999. Verksamheten har successivt utvecklats genom att etablera nya samarbeten och genom att ta fram ny kunskap och nya metoder.

På nationell nivå är det svårt att komma åt den diskriminering som sker lokalt och regionalt. Därför har Byrån en på lokal och regional nivå tvådelad verksamhet som innefattar ärendehantering samt främjande och förebyggande verksamhet med information, utbildning och opinionsbildning, vilket utgör ett nödvändigt komplement till Diskrimineringsombudsmannens arbete.

Under 2020 har arbetet mot diskriminering fortsatt genom att vi har nått nya målgrupper och utvecklat nya utbildningar och metoder. Vidare har Byrån fortsatt den interna utvecklingen. Pandemin satte mycket av arbetet i ett annat perspektiv och Byrån gjorde en omställning till digitalt arbete och distansarbete. Byrån har även beviljats ett nytt treårigt projekt från Allmänna Arvsfonden.

2. Organisation

Byrån verkade under Röda Korsets huvudmannaskap från och med 1999, men är sedan 2004 en ideell förening med en styrelse som huvudman.

2.1 Styrelsen

Styrelsens ledamöter och suppleanter 2020		
Roll	Namn	Period
Ordförande	Sandra Isaksson	2019-2021
Kassör	Kjell Axelsson	2020-2022
Ledamot	Orlando Cardenas	2020-2022
Ledamot	Marie Bager	2019-2021
Ledamot	Joakim Johansson	2020-2022
Suppleant	Seydi Barkarmo	2019-2021
Suppleant	Andreas Westöö	2020-2021
Suppleant	Camilla Egberth	2020-2021
Revisorer (extern)	Ola Jakobsson	2020-2021
Revisorer(intern)	Roger Källs	2020-2021
Revisorsuppleant	Sven-Åke Molund	2020-2021

2.2 Personal

Byrån har under 2020 haft 8 anställda som har arbetat under olika perioder och haft olika tjänstgöringsgrad. Nedan framgår en närmre redogörelse av personal.

Namn	Tjänst	Tjänstgöringsgrad	Kommentar
Pranvera Bahtiri	Verksamhetsledare och jurist	100%	70 % föräldraledig tom. mars.
Asima Skopo	Verksamhetsledare och ekonomiansvarig	50 %	
Ghyslaine Nindorera	Kommunikatör	100 %	
Miriam King	Utbildare	100 %	
Elias Ibrahim	Jurist	100 %	
Karin Granholm	Utbildningsansvarig	100 %	100 % föräldraledig
Ellen Söderström	Projektledare i Koll på jobbet (KPJ)	100 %	
Emma Nilsson	Utbildare	100 %	50 % ordinarie 50 % KPJ

2.2.1 Kompetensutveckling

Under 2020 har Byråns anställda fått möjlighet att delta i kompetensutveckling som har berört olika områden inom diskriminering och mänskliga rättigheter. Mot bakgrund av den rådande pandemin har det också varit möjligt att ta del av digitala utbildningar kostnadsfritt på ett sätt som inte varit möjligt tidigare. Detta har vi försökt att ta vara på genom att kompetensutveckla oss när det varit möjligt och nödvändigt. Nedan framgår en närmre redogörelse.

- Om inkluderande språk med Lena Lind Palicki, universitetslektor vid Stockholms universitet.
- Oavsett kön; om hur organisationer kan agera transinkluderande i sitt jämställdhetsarbete med RFSL.
- Webinarium: Erfarenheter av att engagera frivilliga under Covid-10. Om hur olika föreningar ställt om sina verksamheter under den rådande pandemi, och om att fortsätta ta varapå människors engagemang.
- Webinarium: Digitalisera engagemanget. Om den digitala omställningen som påskyndats av samhällssituationen i och med Covid-19.

- Barnkonventionen har blivit lag, för alla barn i Sverige. Om betydelsen av Barnkonventionen, och om dess innebörd för barn som befinner sig i Sverige. Arrangerades av Bildningsförbundet och Länsstyrelsen Östergötland.
- Webbinarium: Digitalt utanförskap bland seniorer. Om hur organisationer kan anpassa sin verksamhet digitalt på ett tillgängligt sätt och om hur seniorer kan inkluderas i ett samhälle som blir allt mer digitalt.
- Webbinarium: Innehåll för sociala medier. Om hur man skapar ett strategiskt och engagerande innehåll för sociala medier.
- Webbinarium: Om diskriminering enligt Funktionsrättskonventionen och om det utvecklade jämlikhetsbegreppet.
- Webbutbildning: Hedersrelaterat våld och förtryck. Om hedersbegreppet, heder och HBTQ+, familjestrukturer, lagar och statistik.
- Webbkonferens Vidga Normen & UUA med rubriken "Påverkar hudfärg den sociala tillgängligheten i det universellt utformade arbetslivet?". Om osynlig diskriminering på arbetsplatser, om maktordningar, intersektionalitet, samt beskrivning av minoritetsstress.
- Webbinarium: Inkluderande ledarskap. Om hur en närmar sig frågor om rasism, homofobi och sexism. Om praktiska verktyg för att arbeta normmedvetet med fokus på idrottslivet. Arrangerades av Linköpings kommun och RF-SISU Östergötland i samband med Linköpings Regnbågsvecka.
- Frukostseminarium: Vad kan historien lära oss om dagens afrofobi? Vad hade Sverige för roll i den transatlantiska slavhandeln och kolonialismen? Vem har skrivit historien och vad betyder den för förståelsen av rasismen mot afrosvenskar i Sverige i dag? Det var några av de frågor som panelsamtalet behandlade. Arrangerades av Forum för levande historia.
- Webbutbildning: Om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter kopplat till Agenda 2030 av RFSU.
- Digital workshop om sociala medier, om hur och när vi bör publicera via sociala medier för att nå brett. Även om varierande inlägg för att få en större spridning.

- Webinarium: Minoritetsstress och diskrimineringens konsekvenser. Om den teoretiska bakgrunden till begreppet minoritetsstress och om bakomliggande orsaker.
- Rasism i vården, STRÄVA (Studenter för en rättvis vård och akademi) på Karolinska Institutet genomförde en digital utbildning om rasism i vården, och om varför den är så svår att diskutera trots att den förekommer.
- ”Motverka etnisk- och rasprofilering”. Civil Rights Defenders (CRD) höll en digital föreläsning om att motverka etnisk- och rasprofilering i en svensk kontext, delvis utifrån en rapport CRD tagit fram 2017. Vidare redovisades flera framgångsrika exempel från andra länder.
- Konferens i samband med minnesdagen för Sveriges avskaffande av den transatlantiska slavhandeln av Afrosvenskarnas forum för rättvisa med temat ”från den transatlantiska slavhandeln till barnkonventionen-afrosvenska barns livsvillkor i dåtid och nutid”. Konferensen inleddes av jämställdhetsministern Åsa Lindhagen.
- Digital kurs i breddadmedlemsrekrytering. Om hur en förening eller organisation kan bredda rekryteringen av nya medlemmar, om strategier för inkluderande medlemsrekrytering med tips och goda exempel.
- Workshop i journalistiskt skrivande. Om hur enskrivaren åsiktstext (fokus på insändare och debattartikel) och vad en skatänka på.
- Webinarium: Svåra frågor i klassrummet -antidemokratiska uttryck. Om hur lärare och andraviktiga vuxna kan hantera extremistiska världsbilder och ta de svåra samtalen om förintelseförnekare och alternativa fakta. Arrangerades av Forum för levande historia.
- Radikalnationalism, konspirationsteorier och antisemitism. Om auktoritära strömningar och antisemitism då och nu –och om att förstärka arbetet mot antidemokratiska, antijudiska och rasistiska idéer och yttringar. Arrangerades av Svenska kommittén mot antisemitism och Forum för levande historia.
- Forum för levande historia tillsammans med Länsstyrelsen Östergötland anordnat en fortbildning om Förintelsen.
- Mänskliga rättigheter med juristen Hanna Gerdes föratt uppmärksamma Mänskliga rättighetsdagen den 10 december.

- Mäns våld mot kvinnor. Hur säkras kvalitet i arbetet med våldsutövande män? Föreläsning med professor i socialt arbete vid Ersta Sköndal Bräcke högskola.
- Män, känslor och våld mot kvinnor. En föreläsning i samband med veckan för att uppmärksamma FN:s internationella dag av avskaffandet av våld mot kvinnor. Om våldsutövare och hur våld och kontroll används för att kontrollera nära relationer.
- Arbetsmiljö och praktiskt arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Om metoden för arbetsmiljöarbetet utifrån arbetsmiljölagstiftningen. Utbildningen genomfördes i två halvdagar av arbetsgivarföreningen KFO.
- Universellt Utformade Arbetsplatser (UUA) -var med och utforma din arbetsplats. En halvdagskonferens för den som ligger i framkant, eller vill vara ledande, i att utveckla svenska arbetsplatser. Projektet UUA finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF).
- Minoritetsstress utifrån ett antirasistiskt och feministiskt perspektiv av Interfem, tillsammans med Hanna Wallenstein, leg. psykolog med huvudfokus på frågor om normer, rasism, adoption och minoritetsstress.
- Medieutbildning för antidiskrimineringsbyråer. Syftet med utbildningen var att uppnå en förståelse för hur medievärlden fungerar idag och att öka förståelsen av att det går att påverka vilka nyheter och vilken bild av olika skeenden som förmedlas i medier.

2.2.2 Arbetsmiljö

Under 2020 har Byråns verksamhetsledare verkat för att upprätthålla en god och hälsosam arbetsmiljö. Som redan framgått har verksamhetsåret 2020 varit ett utmanande år pga. den rådande pandemin. Det innebär att verksamhetsledarna behövde successivt fatta beslut om hur Byråns personal ska arbeta för att på bästa sätt upprätthålla Folkhälsomyndighetens riktlinjer och bevara en trygg arbetsmiljö. Konkret innebär det att Byråns personal behövde arbeta hemifrån under större delen av 2020. Att arbeta hemifrån innebär givetvis utmaningar för anställda och för Byråns arbete. Det innebär även att vi behövde införa kontinuerliga rutiner för att upprätthålla en stabilitet i arbetslaget och bibehålla en god arbetsmiljö. En av åtgärderna som infördes var exempelvis online-fika kl. 10 varje dag för att arbetslaget skulle ses under dagen, och kunna ta en paus tillsammans. En annan åtgärd var veckosamtal med varje arbetstagare varje vecka för att kunna följa upp mående och arbetsbörda. Utöver nämnda har vi även haft online-luncher och annat

liknande för att trots distansarbetet försöka bevara känslan av ett arbetslag och motivation. Vi har även genomfört utvecklingssamtal med medarbetare och arbetsmiljöronde som innehåller frågor om den fysiska, organisatoriska och sociala arbetsmiljön vid distansarbete.

Vidare har verksamhetsledare genomgått utbildningar inom arbetsmiljö och praktiskt arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet, samt om Universellt Utformade Arbetsplatser (UUA) i syfte att få inspiration och verktyg för en god arbetsmiljö.

3. Verksamhet

Byråns verksamhet består dels av juridisk rådgivning och handläggning av individärenden, dels av information och utbildning i antidiskrimineringslagstiftningen och mänskliga rättigheter. Under 2020 har Byrån tagit emot ärenden företrädesvis genom kontakt per telefon och eller via anmälan genom Byråns hemsida. Byrån har även genomfört informations- och utbildningsinsatser för olika skolor, föreningar och offentliga aktörer, samt skapat forum och mötesplatser för arbetet med mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor i Östergötland.

Verksamhetsåret 2020 har inte varit likt några tidigare år för Byrån. Under 2020 drabbades Sverige och världen av en pandemi genom Covid-19. Likt flertalet andra verksamheter behövde även Byrån vidta särskilda åtgärder i syfte att inte riskera en ökad smittspridning och för att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer. För Byrån innebar det konkret att vi inte längre kunde arbeta på kontoret i samma utsträckning, samt att vi inte kunde genomföra utbildningar och föreläsningar i fysiska rum. Vi kunde inte heller träffa anmälare i ett fysiskt rum utan hela verksamheten fick förläggas till digitala forum. Detta har givetvis varit en utmaning men också inneburit en utveckling av Byråns verksamhet. Vi har utvecklat nya webbutbildningar och kunnat nå individer runt om i hela Sverige. Vi har inte heller behövt resa i samma utsträckning, men ändå kunnat möta målgrupper i behov av Byråns verksamhet.

3.1 Individärenden

Byrån mot diskriminering i Östergötland har under perioden 2020-01-01 – 2020-12-31 utrett 51 ärenden med anknytning till Östergötland. Vidare har Byrån gett rådgivning till ytterligare 77 personer i Östergötland.

Byrån använder från och med början av år 2008 den gemensamma definition för individärenden som utarbetats inom ramen för samarbetet inom Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB). De ärenden som inkommit har handlagts av juristerna på Byrån. Byrån handlägger i första hand ärenden med lokal eller regional förankring. Dock kan det uppkomma undantagsfall där Byrån handlägger ärenden som hamnar utanför Byråns upptagningsområde, men där Byråns jurister bedömer att det är av särskild vikt att utreda ärendet. Det innebär att personer som upplevt sig diskriminerade från en aktör i Östergötland eller som är bosatta i Östergötland har möjlighet att söka stöd och rådgivning hos oss. Det har funnits möjlighet att kontakta Byrån per telefon, e-post eller via Byråns Facebook eller Instagramsida.

En utmaning Byrån identifierar och som är oroväckande är individers möjlighet till upprättelse. De senaste åren har DO konsekvent utrett mindre ärenden. De senaste åren har DO även konsekvent stämt i domstol i allt mindre utsträckning. Sedan september 2020 har DO även introducerat ett nytt arbets sätt gällande anmälningar från individen. Numera kallas det inte en "anmälan" utan individer har möjlighet att lämna s.k. "tips och klagomål" till DO. På detta sätt markerar DO att myndigheten inte har en skyldighet att utreda eller driva ärendet, utan att informationen som framgår av ett "tips och klagomål" kan användas till andra syften såsom kunskapsinhämtning m.m. Det har även framgått att DO enbart i ett par principiellt viktiga fall avser driva ärenden till domstol. Under 2019 stämde DO i sammanlagt sex ärenden. Detta nya arbets sätt är något som vi bedömer kommer att påverka Byrån genom att allt fler individer kommer behöva anmäla till Byrån. Byrån tillsammans med övriga antidiskrimineringsbyråer bedömer detta som oroande och har inlett samtal med DO för den fortsatta utvecklingen.

Sammantaget visar ärendestatistiken att flest ärenden som anmäls har haft samband med diskrimineringsgrunderna etnicitet och funktionsnedsättning inom områdena arbetsliv, utbildning och övrig offentlig verksamhet.

3.2 Informations- och utbildningsinsatser

Information och utbildning är en central del av Byråns arbete med att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Byråns informations- och utbildningsinsatser riktar sig både till personer som riskerar att utsättas för diskriminering och behöver känna till sina rättigheter, samt till arbetsgivare, tjänstemän i myndighetsutövning, skolpersonal med flera som riskerar och har makt att diskriminera. Totalt har Byrån under 2020 utbildat och föreläst för 834 personer i Östergötland (Bilaga 2). Utöver detta har Byrån genom Evikomp även utbildat ca 700 deltagare inom vård och omsorg runt om i Östergötland. Härutöver har Byrån

även genom utåtriktade informationsinsatser och evenemang nått ut till uppskattningsvis ca 500 personer (Bilaga 3).

Under verksamhetsåret 2020 har Byrån genomfört utbildningsinsatser inom olika områden och för olika grupper. Nedan följer en närmre redogörelse.

ESF-projektet EVIKOMP/EVIKOMP 2.0

Under 2020 har uppdraget och samarbetet med Evikomp fortsatt. Projektet skulle ha avslutats sista juni 2020 men p.g.a. pandemin förlängdes uppdraget till 31 oktober. Som framgått behövde Byrån under våren ställa om mycket av verksamheten till digitalt, vilket även innefattade utbildningstillfällen inom ramen för Evikomp. Från januari-oktober har vi genomfört 48 utbildningstillfällen på 26 olika arbetsplatser för drygt 700 anställda inom vård- och omsorg runtom i Östergötland. Utbildningsupplägget är ett skräddarsytt så kallat spår som består av sju moduler och har tagits fram av Byrån. Modulerna innehåller bland annat grundläggande information om diskrimineringslagen, fördjupning i de olika diskrimineringsgrunderna, diskussion kring normer och bemötande samt information om stöd i den juridiska anmälningsprocessen. Den pedagogiska utgångspunkten är arbetsplatsbaserat lärande och modulerna innehåller förutom fakta och exempel från verkligheten även filmer och reflektionsfrågor som arbetsgrupperna kan relatera till sin egen arbetssituation. Projektet Evikomp avslutades i oktober 2020 men Linköpings kommun har beviljats ett fortsättningsprojekt, Evikomp 2.0, och därmed kommer samarbetet med Byrån att fortsätta tom november 2022.

Rasism då och nu

Byrån erbjöd föreläsningen "Rasism då och nu" till gymnasieskolor i Östergötland, samt en föreläsning till allmänheten i Norrköping om en till allmänheten i Linköping. Föreläsningen behandlar förintelsen och mekanismerna till varför förintelsen hände, samt med en nutida koppling till dagens rasism i samhället.

Norrköping Pridefestivalen

På grund av coronapandemin blev alla aktiviteter förutom den digitala paraden inställda.

Linköping Pridefestivalen

Under Linköpings regnbågsvecka erbjöd Byrån en kostnadsfri och webbsänd föreläsning om HBTQ+ och diskriminering där vi behandlade hur diskriminering av HBTQ+ personer ser ut idag, om normer som leder till diskriminering, och vad en kan göra för att skapa ett öppet och inkluderande klimat.

Mjölby Pridefestivalen

I samband med regnbågsveckan i Mjölby genomförde vi en kostnadsfri och webbsänd föreläsning om HBTQ+ och diskriminering. Föreläsningen livesändes även på Mjölbys bibliotek. Under föreläsningen behandlade vi bland annat hur diskriminering av HBTQ+ personer ut idag, vilka normer som leder till diskriminering och hur en kan göra för att skapa ett öppet och inkluderande klimat.

Internationella kvinnodagen, Linköping

Som tidigare år var Byrån med i planeringsgruppen och samarrangerade en heldag för att uppmärksamma Internationella kvinnodagen i Linköping. I samband med dagen anordnade Byrån en föreläsning om krig, flykt och integration utifrån ett kvinnoperspektiv. Föreläsningen hölls av Byråns f.d. ordförande Indira Stefanovic. Indira Stefanovic är född och uppvuxen i forna Jugoslavien och kom till Sverige som krigsflykting 1993.

Internationella kvinnodagen, Norrköping

Byrån arrangerade en föreläsning om "Ålderism och åldersdiskriminering av kvinnor" av Barbro Westerholm, forskare och riksdagsledamot. Barbro Westerholm har arbetat mycket för främjandet av jämställdhet mellan män och kvinnor samt för att belysa äldres villkor och problem.

Internationella dagen för avskaffande av rasdiskriminering

Byrån hade planerat för ett frukostseminarium den 21 mars, men pga. pandemin fick vi ställa in arrangemanget. Istället uppmärksammade vi dagen med en debattartikel i Norrköpings tidning. Senare arrangerade vi ett digitalt frukostseminarium kring det ursprungliga temat, dvs. "Anti-svart rasism på den svenska arbetsmarknaden" med Kitimbwa Sabuni, utbildningsledare för Stockholm Länsstyrelsens projekt Vidga normer och om hur diskriminering utifrån hudfärg ser ut på den svenska arbetsmarknaden samt hurarbetsplatserna kan arbeta för inkludering med avseende på hudfärg.

Dagen mot diskriminering i Norrköping och Linköping

Dagen mot diskriminering med temat "inkluderande idrott" genomfördes under en halvdag i Norrköping i samarbete med RF-SISU Östergötland. Målgruppen var föreningar och totalt deltog 12 föreningar samt en kommunal ungdomsverksamhet från Linköping (Ung Puls). Föreningarna som deltog var från Norrköping, Linköping, Söderköping och Motala. Flera av deltagarna var utsedda som "inkluderingsansvariga" i respektive förening, ett arbete som RF-SISU Östergötland påbörjat under 2020. Det var en bredd av idrotter som var representerade, t.ex.

fotboll, brottning och simning. Dagen bestod av workshop som inkluderade diskrimineringslagen, normer och jargonger, med flera övningar hämtade från Koll på jobbet metoder. Teater Imba gestaltade idrottens utmaningar i olika scener vilket också blev utgångspunkt för gruppdiskussioner. Slutligen berättade RF-SISU Östergötland om deras metoder och material som stöd för fortsatt arbete.

Temat för arrangemanget fokuserade på inkluderande idrott med ett HBTQ+ perspektiv. Förmiddagen inleddes med en föreläsning av Byrån om diskrimineringslagen, om strukturer och normer. Därefter föreläste Alice Armandsson från RFSL om idrott och trans utifrån projektet "Idrott för alla kroppar" och den rapport som RFSL släppt ett par veckor tidigare. Dagen avslutades med ett panelsamtal om vilka förutsättningar som finns för att alla ska kunna delta i idrottslivet utifrån sina egna förutsättningar och vad utmaningarna är framöver. Deltagare i panelen var representanter från Liquid, RF-SISU Östergötland, borgmästare och ordförande i kommunfullmäktige samt Byrån. Moderator för samtalet var Anneli Svensson, socionom och psykoterapeut med lång erfarenhet av såväl idrott som att arbeta med HBTQ+ gruppen.

Skräddarsydd utbildning för Korta etableringen

Skräddarsydd utbildning om diskriminering, normer och inkluderande bemötande. Deltagare var projektgruppen för ESF och AMIF-projekten Korta Etableringen som ägs av Linköpings kommun. En interaktiv halvdagsutbildning på distans, där deltagarna bl.a. fick diskutera verkliga fall av diskriminering samt göra övningar för att synliggöra och undersöka normer i verksamheten. Vi har även inlett samtal om att fortsätta samarbetet genom att framöver utbilda deltagare i projektet.

3.3 Projekt

Koll på jobbet

Under 2020 har Byrån fortsatt med det av Allmänna arvsfonden finansierade projektet Koll på jobbet. Projektet Koll på Jobbet är ett treårigt projekt som riktar sig till ungdomar på yrkesförberedande gymnasieprogram i Östergötland. Genom projektet får ungdomarna verktyg för att ta upp frågor om diskriminering och mänskliga rättigheter som är relevanta i elevernas vardag och framtida yrkesliv. Under det tredje projektåret 2020 har projektet producerat ett nytt metodstöd till lärare som heter "Koll på jobbet: ett praktiskt läromaterial för att ge yrkeselever kunskap om diskriminering och rättigheter i arbetslivet". Under året har materialet spridits till skolor över hela Sverige, från Ystad i söder till Haparanda i norr genom fysiska och digitala utbildningsinsatser för lärare och personal på yrkesgymnasium. Byrån samarbetar med sammanlagt fem skolor i Norrköping, Linköping och Mjölby.

Genom projektet har bl.a. ett samarbete med Skolverket initierats där vi tillsammans genomfört en nationell skolturné kallad Schysst apl. Under projektets gång har vi utbildat ca 3000 lärare och ca 1000 elever runt om i Sverige.

TIA Rättigheter och möjligheter 2020

Byrån beviljades statsbidrag via Länsstyrelsen

Östergötland för att bedriva en tidig insats för asylsökande (TIA), i Norrköping och Valdemarsvik. Insatsen planerades till hösten 2020. Det togs fram en workshopserie i tio delar därhuvudsakliga syftet med insatsen var att höja deltagares kunskap om det svenskasamhället ex. vilka myndigheter som utför vilka uppgifter, föreningslivet, digitala verktyg, m.m. Andra syften var att erbjuda möjlighet att lära sig mer om den svenska arbetsmarknaden och öva på det svenska språket.

För att komma i kontakt med deltagare samarbetade Byrån med Sensus i Norrköping och Vuxenskolan i Valdemarsvik. Målgruppen var personer över 18 år, med uppehållstillstånd men av Migrationsverketanordnat boende, eller personer som väntade på att sin asylansökan skulle prövas.

Vi träffade totalt 24 personer från målgruppen i Norrköping och i Valdemarsvik och lyckades genomföra fyra uppskattade workshoptillfällen i respektivstad innan situationen med covid-19, tillsammans med påtvingade flytt i och med Migrationsverkets nedläggning av tillfälliga boenden, tvingade oss att avbrytainsatsen i förtid. Deltagare har fått med sig kunskaper om normer, diskriminering, barnrättskonventionen, polisens uppgift i samhället och vad de ska göra vid enkrissituation. Vidare hann vi delge dem information kring den svenskaarbetsmarknadens uppbyggnad samt lämna konkreta tips på hur och var de kan sökaarbete. Vi önskar såklart att vi hade kunnat fortsätta, men sammantaget är vi nöjda med det vi tillsammans med deltagare och samarbetspartners lyckades genomföra.

Kommande projekt, Koll på lagen

Under 2020 beviljades Byrån ett nytt treårigt projekt, Koll på lagen, med finansiering från Allmänna Arvsfonden. Projektet ska ge ungdomar kunskaper om vardagsjuridik och verktyg för att praktiskt kunna ta tillvara sina rättigheter och möjligheter för att bemöta orättvisor. I projektet kommer vi att arbeta med ungdomar på fritidsgårdar och mötesplatser i utsatta områden i första hand i Norrköping och Linköping, för att sedan spridas i Östergötland och nationellt. Under första åren kommer Byrån att samarbeta särskilt med fritidsgårdarna/mötesplatserna UngPuls, Frinavet, Bollihop, Somaliska Akademiker.

4. Samarbeten och arrangemang

4.1 Samarbeten lokalt

CSR EastSweden workshop

Byrån ingår i nätverket CSR East Sweden. Under en nätverksträff presenterade vi Byråns arbete utifrån ett hållbarhetsperspektiv, med fokus på det främjande och förebyggande arbete vi bedriver genom utbildningar och informationsinsatser.

Temadialoger: Linköpings kommun

Under våren och sommaren deltog Byrån i temadialoger som genomfördes mellan civilsamhället och Linköpings kommun. Syftet var att identifiera vilka insatser som behövdes under pandemin. Dialogerna genomfördes inom ramen för initiativet Linköping Tillsammans. Under hösten fortsatte dialogerna med tre fördjupade temadialoger om de långsiktiga konsekvenserna av pandemin och diskussion om främjande insatser.

Kampanjen ”Ta snacket”, Linköpings kommun

Byrån var med och spred kampanjen ”Ta snacket”, ett initiativ från Linköpings kommun. Initiativet syftar till att öka kunskapen om och förebygga våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, samt förändra normer som skapar förutsättningar för våld. Under en hel vecka uppmärksammade vi kampanjen genom att dela i våra sociala kanaler kampanjens pressmeddelande, kampanjens korta filmer och tips på föreläsningar på temat.

Linköpings juristerna

Byrån har ett samarbete med Linköpings juristerna som innebär att vi kompetens utbildar dem inom MR och diskrimineringsrätten för att därigenom kunna förmedla ärenden till varandra vid behov.

4.2 Samarbeten regionalt

Byrån har hela Östergötland som upptagningsområde och målet är därför att fungera som en naturlig samarbetspart i diskrimineringsfrågor i länets alla kommuner. I dagsläget har Byrån ett formellt samarbete med två kommuner i länet, men hoppas på sikt att kunna etablera formella samarbeten med fler kommuner i länet. Utöver kommunerna har Byrån även samarbetat med Region Östergötland.

RF-SISU Östergötland samarbete med DMD

I samband med arrangerandet av Dagarna mot diskriminering som vi hade i Linköping och Norrköping så hade vi flera samtal med RF-SISU och ett förarbete om de ämnen som vi avsåg att beröra. Härigenom uppstod också en vilja och ambition om ett fortsatt samarbete även efter arrangemangen för att främja en inkluderande idrott. Byrån kommer därmed verka för att stimulera detta samarbete på olika sätt i framtiden.

MR-nätverket Östergötland

Byrån är del i ett regionalt MR-nätverk som kom till efter att MR-dagarna 2019 ägde rum i Linköping. Aktörerna som arbetade med MR-dagarna önskade fortsätta arbeta tillsammans i ett länstäckande nätverk. Målet för nätverket är att fortsätta öka kunskapen om mänskliga rättigheter i Östergötland. Aktörerna är för närvarande; Länsstyrelsen, Region Östergötland, kommunerna Kinda, Linköping, Mjölby, Norrköping, Åtvidaberg, Svenska kyrkan, Sensus, Ibn-Rushd, Linköpings Universitet, Funktionsrätt Östergötland och Bildningsförbundet.

Erfarenhetsutbyte tidiga insatser för asylsökande (TIA)

Länsstyrelsen Östergötlandhöll i ett digitalt erfarenhetsutbyte för de olika organisationerna som bedriver TIA i regionen, däribland Byrån, Sensus, KFUM, Röda Korset och Svenska kyrkan. Dagen handlade om utmaningar och möjligheter och var mycket givande.

Nätverket för Förintelsens minnesdag

Byrån ingår i ett regionalt nätverk för att uppmärksamma minnesdagen av Förintelsen. Nätverket samordnas av Länsstyrelsen i Östergötland, och i den ingår flera kommuner 12 och organisationer som årligen diskuterar olika sätt att samordna och uppmärksamma minnesdagen av Förintelsen.

4.3 Samarbeten nationellt

Skolverket

Genom Byråns projekt Koll på jobbet utvecklades ett samarbete med Skolverket som handlade om gemensamt genomföra en spridningsturné av Byråns metodmaterial som vi utvecklade genom projektet. Turnén kallades Schysst apl och genomfördes runt om i hela Sverige.

Sveriges antidiskrimineringsbyråer

Idag finns det 18 antidiskrimineringsbyråer runt om i landet som arbetar mot diskriminering. Under pandemin har vi hittat nya samarbetsvägar och utnyttjat de digitala verktygen för att kunna samtala om utmaningarna som vi möter och hur vi kan stärka varandra i arbetet mot diskriminering. Härigenom har vi dels samordnat oss kring olika remissyttranden, nationella kampanjer och skrivelser, och dels har vi haft olika träffar bland jurist- och handläggare, verksamhetschefer, utbildare och kommunikatörer för erfarenhetsutbyte kring utmaningar i spåren av Covid-19 och arbetet framåt. Under året har vi bland annat varit med i en nationell kampanj kallad "Diskriminering pågår!" för att uppmärksamma att diskriminering pågår även under en pandemi. Vidare startades ett arbete med en nationell webbserie som ska lanseras under 2021.

5. Marknadsföring och utåtriktade evenemang

Ett av byråns viktigaste ansikten utåt är vår hemsida på adressen www.diskriminering.se. Hemsidan uppdateras kontinuerligt så att besökare ska vara uppdaterade på vad som händer i vår verksamhet och på diskrimineringsområdet i stort. Varje termin har också ett nyhetsbrev skickats ut till medlemmar, medlemsorganisationer och andra intresserade i samma syfte. Under 2020 har vi fortsatt arbeta med att strategiskt stärka byråns närvaro i sociala medier. Detta har bl.a. lett till att antalet följare på våra sociala medier har ökat vilket innebär att information kring mänskliga rättigheter och diskriminering når ut till flera.

5.1 Byrån i media

Under 2020 har Byrån syns väl i lokala och regionala medier bland annat genom debattartiklar och insändare. Byrån mot diskriminering har etablerat en god kontakt med medier och blir ofta kontaktade för kommentarer eller faktaunderlag vid frågor eller händelser som berör diskrimineringsområdet.

Byrån har bland annat på lokal nivå publicerat och medverkat i artiklar med rubrikerna;

- Inkluderande idrott kräver ett långsiktigt arbete,
- Många HBTQ-personer diskrimineras,
- Rasism i skolan ska inte normaliseras,
- Byråns arbete är helt partipolitiskt obundet,
- Idrott och motion ska vara till för alla,
- Bekämpa rasismen på flera plan,
- Gymnasieskolor satsar för att motverka diskriminering,

- Utrikesfödda kvinnor möts av fördomar,
- Intervju om Byråns verksamhet med Östgöta taltidning.

Att vara med i lokal och regional dagspress och media är även ett sätt att opinionsbilda och att vara en röst i ämnen och frågor som berör mänskliga rättigheter och individers tillgång till rättvis.

5.2 Linköpings universitet

Polarmässan Statsvetenskapsprogrammet

Under våren deltog Byrån vid Arbetsmarknadsdagen på Statsvetenskapsprogrammet vid Linköpings universitet. Byrån deltog med ett informationsbord, svarade på frågor och nätverkade med andra organisationer.

Arbetsmarknadsdagen på Affärsjuridiska programmet

Under våren 2020 deltog Byrån vid affärsjuridiska arbetsmarknadsdagen, Juroday, på Linköpingsuniversitet. Byrån deltog med ett informationsbord, svarade på frågor och nätverkade med andra organisationer. Huvudsyftet med Byråns deltagande på arbetsmarknadsdagen var att dels sprida information om volontärverksamheten, dels få upp intresset hos juriststudenter att söka praktik på Byrån under hösten.

Workshop på IMER

I år var workshopen digital. Byrån deltog på workshopen för att berätta om hur vi arbetar mot diskriminering samt om vårt arbete för integration.

Workshopdagar på Socionomprogrammet

Byrån deltog på workshopdagar med Socionomstudenter för att berätta om Byråns verksamhet, våra mål och vår vision samt om vårt arbete mot diskriminering och för mänskliga rättigheter.

6. Medlemmar

Byrån har 10 lokala/regionala medlemsorganisationer samt 18 privatpersoner som medlemmar. Bland dessa finns invandrarföreningar, handikappföreningar, kvinnoorganisationer, kyrkor och församlingar, fackföreningar, intresseorganisationer med mera.

6.1 Volontärverksamhet

Byrån har under 2020 utbildat två grupper av nya volontärer, en på våren och en grupp på hösten. Byrån har också erbjudit fortbildning vid två tillfällen med fokus

språk och diskriminering, funktionsnedsättning, presentationstekniker samt erbjuds möjlighet att delta vid Dagen mot diskriminering. Volontärerna tillsammans med byråns personal fick också delta i en workshop om journalistiskt skrivande. För att nå ut till nya potentiella volontärer har Byrån deltagit på arbetsmarknadsdagar på Linköpings universitet, men även andra utåtriktade arrangemang som arbetsmarknadsdagar (Linköpings universitet), Regnbågsveckan med flera.

- Volontärveckan

Volontärer fick under en vecka "hosta" Byråns sociala medier (Facebook och Instagram) och berätta om vad som fick dem att engagera dem, om sitt volontärskap, om det bästa med att vara volontär på byrån samt delade tips på böcker, föreläsningar och andra sätt att bekämpa diskriminering. Syftet med volontärveckan var att uppmärksamma vår volontärverksamhet och få flera att engagera sig.

Bilaga 1. Statistik ärenden 2020

Sammanställning av ärenden

Sammanställningen avser ärenden fr.o.m. 2020-01-01 - 2020-12-31. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal. Byrån har under året utrett sammanlagt 51 ärenden med anknytning till Östergötland, samt gett rådgivning till ytterligare 77 personer.

Diskrimineringsgrund	
Etnicitet	18
Funktionsnedsättning	16
Kön	9
Könsidentitet eller -uttryck	2
Religion eller annan trosuppfattning	7
Sexuell läggning	1
Ålder	2
Övrigt	6
Totalt*	61

*Totalt innebär i det här fallet antalet diskrimineringsgrunder, då ett ärende kan innehålla flera grunder, s.k. multipel diskriminering.

Samhällsområden	
Arbetsliv	17
Bostad	6
Försäkringskassan	
Hälso- och sjukvård	1
Restaurang och butik	
Utbildning	14
Övrig offentlig verksamhet	9
Övriga varor och tjänster	4
Totalt	51

Typ av åtgärd	
Insats	51
Rådgivning	77

Bilaga 2. Informations- och utbildningsinsatser 2020

Datum	Typ av insats	Beställare	Delt.
2020-01-22	Föreläsning Rasism då & nu	Stenbocksskolan, Boxholm	40
2020-01-30	Föreläsning Rasism då & nu	Film- och musikgymnasiet, Åk 1	45
2020-01-30	Föreläsning Rasism då & nu	Film- och musikgymnasiet, Åk 2	40
2020-01-30	Föreläsning Rasism då & nu	Film och musikgymnasiet, Åk 3	35
2020-02-03	Föreläsning Rasism då & nu	Erlaskolan Östra, Åk 9	36
2020-02-03	Föreläsning allmänheten Rasism då & nu	Linköpings Stadsbibliotek	30
2020-02-06	Allmänhetenföreläsning Rasism då & nu	ABF Norrköping	20
2020-02-18	Införeläsning	Narkosläkare, Vrinnevi	15
2020-02-11	Införeläsning	Träffpunkten	30
2020-02-24	Införeläsning	Kvinnoföreningen i Motala	30
2012-02-25	Införeläsning	ABF Norrköping	20
2020-02-28	Införeläsning	Kvinnoföreningen i Motala	35
2020-03-08	Föreläsning i samband med 8 mars	Linköpings Stadsbibliotek	30
2020-03-09	Föreläsning Internationella kvinnodagen	Träffpunkten, Norrköping	50
2020-03-11	Införeläsning	Träffpunkten	30
2020-03-19	Införeläsning	Marieborgs folkhögskola	30
2020-04-15	Volontärutbildning digitalt	Digitalt/Zoom	3
2020-05-13	Webbsänd införeläsning	Digitalt/Zoom	30
2020-05-27	Webbsänd införeläsning	Digitalt/Stångåstaden	5
2020-06-11	Interaktiv grundutbildning	Digitalt, SAAB, Minerva	100
2020-06-17	Webbsänd införeläsning	Digitalt/Zoom	20
2020-08-13	Webbsänd införeläsning	Digitalt/Zoom	22
2020-08-24	Webbsänd föreläsning om HBTQ+ och diskriminering	Digitalt/Zoom	15
2020-09-16	Volontärutbildning	Digitalt/Zoom	2
2020-09-21	Webbsänd frukostseminarium om rasism på arbetsmarknaden	Digitalt/Zoom	40
2020-09-28	Webbsänd föreläsning om hbtq+ och diskriminering	Digitalt/Zoom	3
2020-10-10	Dagen mot diskriminering	Idrottens hus	23
2020-10-21	Dagen mot diskriminering	Konsert och kongress	40
2020-10-22	Workshop i journalistiskt skrivande	ABF Bergslagen	6
2020-12-21	Skräddarsydd utbildning	Korta etableringen	9
Total antal deltagare (ca)			834

Bilaga 3. Utåtriktade evenemang 2020

2020-01-28	Presentation om Byråns verksamhet för medlemmar i CSE East	40
2020-02-27	Infobord på Juroday	400
2020-03-05	PolAr Arbetsmarknadsmässa	60
Total antal deltagare (ca)		500